

Sygn. akt V CSK 554/13

## POSTANOWIENIE

Dnia 20 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z wniosku W. P.  
przy uczestnictwie L. S., M. Ś. i K. Ś.  
o ustanowienie służebności drogi koniecznej,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 maja 2014 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania L. S.  
od postanowienia Sądu Okręgowego w G.  
z dnia 16 maja 2013 r., sygn. akt III Ca [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i  
zasądza od skarżącej na rzecz wnioskodawczyni 120 ( sto  
dwadzieścia ) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania  
kasacyjnego.**

## UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uczestniczka postępowania L. S. oparła na przesłankach uregulowanych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały spełnione.

Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m.in.: postanowienie SN z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji. Zagadnienie prawne powinno mieć charakter rzeczywisty

i konkretny, zaś argumentacja uzasadniająca wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinna zawierać odrębną, pogłębioną podstawę wskazującą na zaistnienie powołanych okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wskazane przez skarżącą zagadnienie prawne dotyczy kryteriów ustanowienia służebności drogi koniecznej w sytuacji, w której właściciel nieruchomości władnącej wyzbył się dostępu do drogi publicznej w drodze czynności prawnej z osobą trzecią. Zagadnienie to nie jest nowe, było przedmiotem wielokrotnego wyjaśniania zarówno przez Sąd Najwyższy, jak i doktrynę. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wyjaśnia wystarczająco potrzeby zajmowania się tą kwestią po raz kolejny.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, za pomocą argumentacji jurydycznej, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącą rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć. Zdaniem skarżącej, wykładni wymaga przepis art. 145 k.c., bowiem jego treść wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów. Należy wskazać, że przepis ten wielokrotnie stanowił przedmiot wykładni Sądu Najwyższego, a orzeczenia te są publikowane i powszechnie dostępne. Skarżąca nie powołała przykładów rozbieżnych orzeczeń czy to Sądu Najwyższego, czy sądów powszechnych, w takim samym stanie faktycznym. Konkretyzacja przesłanki najmniejszej uciążliwości dla nieruchomości obciążonej może nastąpić jedynie w określonym stanie faktycznym w poszczególnych sprawach. To zaś, czy w konkretnej sprawie wybrany przebieg drogi koniecznej stanowi najmniejszą uciążliwość, należy do sfery faktów, a nie sfery prawa, zatem nie podlega kontroli Sądu Najwyższego.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance uregulowanej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania kwalifikowanej postaci

naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. Takiego wyводу skarga nie zawiera. Na oczywistą zasadność skargi ponadto nie można z reguły się powoływać przy jednoczesnym wskazywaniu zagadnienia prawnego, jeżeli bowiem ono rzeczywiście występuje, to nie znajduje podstaw twierdzenie o oczywistym i kwalifikowanym naruszeniu prawa, widocznym przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej.

Nie zachodzi nieważność postępowania w sprawie.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.

[aw]